

Nikad ne znaš

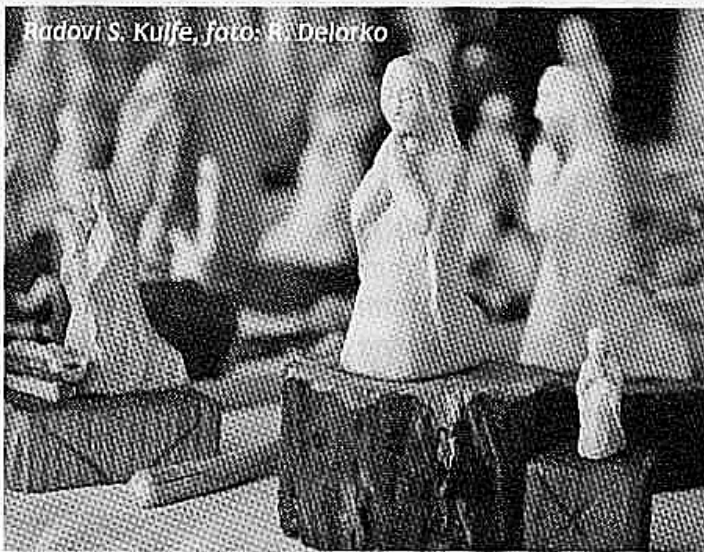
U bolnicu u Nizozemskoj prošle je godine dopremljen novi aparat za praćenje moždanih funkcija najtežih bolesnika. Kada su na aparat priključili muškarca koji desetljećima leži u komi, ustanovili su da je posljednje 23 godine bio svjestan svega, samo to nije uspio dati na znanje drugima, pa je više od dva desetljeća ležao, slušao i – mislio svoje. Danas komunicira s okolinom, nadoknađuje izgubljeno vrijeme i dokazuje nam kako često ne znamo pravu istinu o tome što se skriva u bližnjem, iza aparata, odjeće, ponašanja...

Tko zna kakva blaga i divne misli kriju u sebi ljudi koji ih ne mogu izraziti? Stručnjaci kažu da je upravo to najbolji hendikep; rimski je car Kaligula nekog darovitog pjesnika navodno kaznio naredivši da mu odsijeku jezik i ruke, tako da do kraja života smišlja najdivnije stihove, a ne može ih ni s kim podijeliti.

Da ne postoji današnja tehnika, svoje bi misli mnogo teže s drugima dijelio Miroslav koji, premda ima tek 59 godina, živi u domu za stare i nemoćne, jer govori potpuno nerazumljivo, ruke su mu u stalnom grču, pa komunicira putem poruka i računala na kojemu piše nogama. Rođen je na selu u brojnoj obitelji i rano mu je otkrivena cerebralna paraliza. Otac stolar izradio mu je neku vrstu stolice s rupom u sredini za noge u kojoj je proveo prvih 13 godina života. Tu je naučio pisati i crtati nogom, a prva ga je slova naučila baka. S 13 godina je prohodao, a poslije je čak i uspijevaio potrcati, neobičnim, kratkim koracima. Zainteresirao se za šah, u kojem je uglavnom pobjeđivao, za križaljke, glazbene uređaje, a s vremenom za računala i Internet. U kasnijim je godinama počeo dizajnirati kalendare i tako, usprkos teškom hendikepu, i zarađivati.

Mama se cijelo vrijeme brinula o njemu, ona je razumjela njegove čudne riječi, hranila ga i prala, bila uvijek uz njega kad ju je trebao. Sasvim ovisan o njoj, vrlo teško je prihvatio njezin rani odlazak. Na putu u bolnicu iz koje se nije vratila samo joj je mahnuo nogom za posljednje zbogom. Ona mu je bila i majka i njegovateljica, samo pred njom se nije sramio, znao je da ga voli bezuvjetno kako to samo

Radovi S. Kulje, foto: B. Delorko

majke znaju, točno onakva kakav jest. Pred drugima je bio vrlo sramežljiv, pa mu je teško pala prisutnost raznih žena koje je otac dovodio u kuću da ga njeguju, istodobno svjestan da je doživotno ovisan o drugima, u svemu. Neke su žene odlazile brzo, neke su se trudile, s nekima je ratovao, neke su mu prirasle srcu, ali one su uvijek bile tek prolaznice u njihovu domu, koje bi na kraju otišle za svojim životom, kao i njegove sestre. Kad mu je otac obolio, a zatim umro, jedino je rješenje bio odlazak u dom. Zatvoren u sobi nakon života u kući s dvorištem, okružen ljudima koji ne razumiju njegov govor i nemaju se vremena baviti njime, sam po sebi preplašen i pun srama zbog svog izgleda i stanja, veoma pati u domu. Velika radost za njega je stoga prijateljstvo s njegovateljicom Mašom koja se potrudila slušati ga, čak i kad govori potpuno nerazumljivo, jer je zanima što joj ima reći, a ne kako. Maša trči s njim po hodniku i prati njegove male, neobične korake, jer ga želi pratiti, zagrli ga i stisne mu ruku, jer u njemu vidi čovjeka s istim osjećajima i potrebama kao što ih ima svatko, bez obzira na to u kakvom se tijelu skrivaju. Mi i tako nikad ne znamo što se krije u drugom čovjeku ako ne zavirimo u njega; iza vanjštine, imovine, odjeće, bolesti. Jer mi nismo titula, auto ni frizura. Mi smo ono ispod toga, ono što smo kad se u tišini nađemo sami sa sobom, sami pred Bogom. U tom trenutku počinjemo mi, sve ostalo je privremena maska, pepeo i prah.

P. Antun CVEK i Andrea ČAKIĆ